

TAUTINĒSE KAPINĒSE ČIKAGOJ

nyam ongusuyu unpe yra sie netvina: echns am-
nus Jurgis Pacenka, Česlovas Kilijalis ir Mykolas Ma-
lulis.

Tėvynė

KAS GIRDĖT PAS MUS IR KITUR

MIRĖ MARIE DRAUGELIUTĖ — VARNES

Apgailestaudami turim, nors kiek ir pavėluotai, paminėti mūsų Susivienijimo daugelio metų veikėją Marie Draugeliutę - Varnes, kuri mirė šių metų rugpjūčio 8 dieną. Ji gyveno Forest Hills, N. Y.

Velionė buvo ištikima Susivienijimo narė ir veikėja, ji dalyvavo daugelyje SLA Seimų ir visada uoli buvo savo pareigose. Ji priklausė SLA centrinei 126 kuopai, daugelį metų buvo tos kuopos sekretorė, ir kiek anksčiau dirbo mūsų organizacijos raštinėje.

Marie Draugeliutė priklausė lietuvių patriotų šeimai. Jos tėvai ją išauklėjo ir susivienijimą, jį vaikų skyrių, dar tada, kai ji buvo visai jaunų metų.

Marie Draugeliutė baigė New Rochelle kolegiją, buvo mokytoja. Tarp kitko turim pažymėti, kad ji mokė anglų kalbos naujuosius ateivius.

Ji paliko savo vyrą Joną Varnes, tetą P. Jurgeliutę-Beverage, buvusią SLA sekretorę, du brolius ir daug artimų giminų. Ji palaidota su bažnytinėmis apeigomis rugpjūčio 11 dieną.

• Algirdo Budreckio knygos "Soviet occupation and Annexation of Lithuania" 150 kopijų paskirta per Lietuvių Tautinės S-gos I-ji skyrių Batunui šios knygos išdalintos spausti. Jos atstovams per rugsėjo 20 dienos demonstraciją prie Jungtinių Tautų.

• Mikas Klimas, SLA žymus veikėjas, Centrinės organizatorius, buvo išvykęs į Floridą, iš kur Tėvynės redakcijai ir bendradarbiams atsiuntė gražius linkėjimus. Už ką tariame aciu ir linkime jam smagiai pailsėti.

• Introduction to Modern Lithuanian. Tai naujas L. Dambriūno, A. Klimo ir W. R. Schmalstieg parengtas 40 pamokų lietuvių kalbos vadovėlis. Tekstas ir paaiškinimai anglų kalba. Nemokantiems ir silpnai mokantiems gera priemonė išmokti lietuviškai. Kaina 1 dol. Vadovėlis parduodamas lietuviškų knygų parduotuvėse.

• Maironio lietuvių mokykla savo mokslo metus pradėjo rugsėjo 20 d. Tą pačią dieną įvyko tėvų susirinkimas.

• New Yorko pradžios mokyklose šiais metais mokysis 1,169,475 moksaliai. Tai rekordinis skaičius šio miesto gyvenime. Šiais metais New Yorko mokyklose dirbs 61,000 mokytojų, vienu tūkstančiu daugiau negu pernai.

• Amerikos komunistinė partija savo 50 metų sukaktuvės minėjo... Maskvoje. Marksizmo - Leninizmo institutas surengė iškilmę, kuriose dalyvavo kai kurie sovietų pareigūnai ir kiti partijų atstovai. Amerikos kompartijos vadas Winstonas atvirai pasakė, kad ši kompartija yra glaudžiau ryšiuose su Sovietų kompartija.

DONATION TO THE SLA NATIONAL FOUNDATION

In living memory on the birthday anniversary of a dear departed friend, Marie Draugel - Varnes, member of Lodge 126, New York, N. Y., — donation to the Lithuanian National Foundation \$10.00.

Margaret Williams

• Aleksandras Kumskis Chicagoje rengiasi būsimam rinkimam. Jis kandidatuoja Cook County Sherifio postui.

• Baltijos tautų šokių šventė įvyksta Bostone, Lietuvių Draugijos salėje. Dalyvauja Waterbury, Worcester, Brocktono bei Bostono šokių ansambliai. Bus bendri šokiai, kurių metu bus loterijos išleistas V. Rato paveikslas.

• Elžbieta Kardelienė, aplankiusi šv. Antano gimnaziją, Naujienose rašo: Katinami tėvai, kad neleidžia vaikų į liepauvišką gimnaziją... Tėvai aiškina, kad Kennebunk Portas labai toli nuo džiūjū miestų, kad vaikams tokiam užkampyje labai nuobodu. Vaikai to dėl prasimanų įvairių neleistinų dalykų, todėl tėvai linkę geriau vaikus laikyti arčiau prie savęs. Išpūdis, girdi, susidaro toks, kad ne tėvai, ne mokytojai, o patys vaikai kalčiausi...

★ Širdies ligos r vėžys yra šiuo laiku didžiausi žmonijos priešai. Net 50% visų mirimų Amerikoje ir daugelyje kitų kraštų atsiainka dėl šių dviejų ligų. Amerikoje 54,3% mirimų esti nuo širdies ligų, antrąją vietą užima Suomija, kur nuo to paais miršta beveik tiek pat — 54%. O tuo tarpu Jugoslavijoje nuo širdies negalavimų miršta tik 29,9% visų mirstančiųjų.

★ Ispanijoje Amerikos archeologai surado urvinio žmogaus laikų kapą. Jo skeletas puikiai išsilaikė ir mokslininkai dabar turi suprastimą, kaip atrodė urvinis žmogus, kuris Europoje gyveno prieš 30,000 metų. Prie jo kojų rasai žvėrių kaukolės, spėjama, kad pagal anų laikų papročius žvėrys buvo aukojami mirusiojo garbei.

★ JAV liepos 1 dieną gyvenamųjų skaičius pasiekė didžiausią iki šiol auroto skaičių. Dabar Jungtinėse Amerikos Valstybėse gyvena viso 201,921,000 žmonių. Nuo 1960 metų gyventojų skaičius padidėjo 22 milijonais. Pirmą kartą Californijos gyvenamųjų skaičius pasidarė didesnis už New Yorko valstijos vienu milijonu.

★ Long Island katalikų mokyklose buvo numatytos šių mokslo metų laikų seksualinės pamokos, bet dabar vietos dioclezija praneša, kad šios pamokos atidedamos ir neskelbiamas laikas, kada jos galės prasidėti.

★ Portugalijoje po 36 metų pertraukos kai šalį valdė Salazaras, esant ministru pirmininku Marcello Caetano įvyks parlamento rinkimai ateinančio spalio 26 dieną. Rinkiminiai pasirodymai jau prasidėjo.

OPEROS SOLISTAS ALEKSANDRAS KUTKUS MIRE CHICAGOJE

Tenka atsivieškinti su vienu žymiausių lietuvių operos šulų. Jeigu Kipras Petrauskas teisingai laikomas lietuvių operos tėvu, tai A. Kutkus, anksčiau Kutkauskas, turėjo savo pečiui paremti rutinos darbą operos teatre. Žymios inteli-gencijos asmuo, gražaus išauklėjimo ir pavyzdingo būdo žmogus, gavęs operos dainininkui reikalingą išsilavinimą, jis suvaidino nepriklausomybės laikais lietuvių teatre didelį vaidmenį. Jeigu jo balsas ir buvo sedidelės apimties, bet jo kultūrinis lygis ir operos

MARIJONOS AFTUKIENĖS LAIDOTUVĖS

Antradienį, liepos 29 dieną, Rose Hill puikiose kapinėse, Whittier, Californijoje, buvo palaidota didelės visuomenės pagarbos užsitaravusi veikėja Marijona Aftukienė. Staigi mirtis ją ištiko penktadienį, liepos 25 dieną.

Liūdi šiandien Los Angeles lietuvių, netekę veikliosios ir niekad nepailstančios veikėjos. Marijonos Aftukienės kūnas buvo pašarvotas koplyčioje ant kapinyno, kur ir įvyko laidotuvių apeigos. Jas iškilmingai atliko kunigas Owen Norem. Muzikas Bronius Budriūnas išpildė muzikinę programos dalį, Ona Deveikienė — vokalinę. Iš koplyčios procesijos lydimas karstas buvo nuvežtas prie amžinosios vietos, kur kunigas pasakė atin-kamą kalbą ir pakvietė kalbėtojus tarti žodį.

Velionės Marijonos Aftukienės nuveiktieji darbai būtų buvę pamiršti, jeigu nebūtų buvęs toks gausus palydovų skaičius. Puikių gėlių vainikai dabino jos baltą karstą; rožės ir bendradarbių taurūs žodžiai bylojo, kad ji nepamiršta, kad atminties paminklas bus pastatytas.

Po laidotuvių apeigų visi palydovai buvo pakviesti grįžti į Glandale, kur Tautinių Namų svetainėje buvo šermeniniai pietūs. Ir prie tų vaišių vėl prisidėjo naują kalbėtojų eilė. Čia pat pradėta rinkti aukos pažadėtam paminklui statyti. Buvo surinkta apie šimtas dolerių.

Jonas Kairys

• Aušros muziejus Šiauliuose žymiai papildytas naujais eksponatais. Etnografinė ekspedicija iš Kelmės atgabeno įdomių senovinių daiktų.

partijų aukšto lygio atlikimas visada džiugindavo žiūrovą. Asmeniškai jis buvo patrauklus ir grakštus pokalbininkas. Jo skonis ir bendroji laikysena, kaip scenoje, taip pat ir asme-

KIPRAS PETRAUSKAS...

(Atkelta iš 3-čio psl.)

Tai atitiko mano dvasinę ano meto struktūrą. Dainuodamas Romeo, visada nepaprasti įsijausdavau, išgyvendavau į jo meilę, džiaugsmus ir kančias. Tai buvo mėgstamiausias mano kūrybinis darbas; gal dėl to ir žiūrovai, ir kritikai vėliau laikė jį geriausiu, labiausiai nu-sisėkusių mano repert. vaidmeniu.

Tą naktį po spektaklio niekaip negalėjau užmigti, ir, nors buvau jau nusirengęs ir pasiruošęs gulėti, nepatingėjau vėl apsiirengti ir nusileidau į viešbučio restoraną. Koks buvo mano nustebimas, kai bešė-kant laisvo staliuko, mane pašaukė pažįstamas balsas. Pasirodė, tai buvo mano geras bičiulis Zoržas. "Na, brolyti, sveikinu, — pasakė jis, — pui kiai pasirodė!" Jis pakilo ir nuoširdžiai mane išbučiavo. Paskui supažindino mane su sėdėjusiais prie jo staliuko tre-jetu merginų ir pora vyrų. Dabar, nebeprisimenu nei jų vardų, nei kaip atrodė. Atsėdęs apsidairiau. Netoliese sėdėjo linksma labai puošnių ponijų ir ponų kompanija. Stai-

niniuose santykiuose su artis-aaais, prisidėjo prie mūsų te-atro kilniųjų tradicijų sudary-mo.

Aleksandras Kutkus gimė 1880 metais Svedasų valsčiuje. Tad buvo grynų kraujo aukš-taitis. Jis baigė Petrapilyje tei-sių mokslus. Bet studijuoda-mas kartu ruošėsi ir operos artisto karjerai, mokėsi pagarsėjusioje Petrapilio konservatorijoje. Jau gyvendamas Rus-joje jis dainavo operos teat-roose, kaip, pavyzdžiui, Seva-stopolyje ir kitur. O kada jis grįžo į Lietuvą, tai su 1922 metų ištarnavo Lietuvos ope-roje iki pasitraukimo į Vaka-rus, besiarainant antrąją ru-sų komunistų okupacijai. Gy-vendamas Chicagoje, jis prieš kiek laiko atšventė savo 80 metų jubiliejų. Jo neseniai pa-rašyti aasiminimai daug padės mūsų kultūrinio darbo tyrinė-tojams. Nes jis mokoje išsi-reikšti aaiškiai ir buvo pajė-gus stebėti įvykius bei žmo-nes.

REMKIM SLA FONDUS!

SLA turi keletą Fondų:

MOKSLEIVIŲ — teikti stipendijas jaunimui siekiančiam mokslui.
NASLIŲ IR NASLAIČIŲ — padėti SLA nariams ir šeimoms, patekusioms į medžiaginius sunkumus.
TAUTISKŲ CENTŲ — kultūriniam ir tautiniam darbams finansuoti.

Taip pat veikia

SLA TAUTINĖ FONDACIJA — labdaros ir švietimo darbams palaikyti.

Susivienijimo kuopos ir apskritys parenkime tuos fon-dus savo aukomis, kad sutelktų daugiau lėšų, galėtu-me geriau atlikti Susivienijimo kilnius darbus.

SLA kuopos, apskritys ir nariai prašom aukas siųsti:

Lithuanian Alliance of America

307 W. 30th Street New York, N. Y. 10001

Tel. STagg 2-5043
Matthew P. Ballas
BIELIAUSKAS
FUNERAL HOME
AL. BALTRUNAS-BALTON
Reikalų vedėjas
Notary Public
66C Grand Street
Brooklyn, N. Y. 11211

Tel. VI 7-4499
SHALINS
(SHALINSKAS)
Funeral Home
84-02 Jamaica Ave.
(at Forest Parkway Station)
Woodhaven N. Y. 11421
Suteikiame garbingas laidotu-ves. Koplyčias suteikiame ne-mokamai visose miesto dalvse
F. W. SHALINS ir
J. B. SHALINS

NAUJIENOS

Pirmas ir geriausias lietuvių dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS turi savo korespondentus kiekvienoje didesnioje Amerikos lietuvių kolonijoje ir įvairiose Europos bei Pietų Amerikos valstybėse.

NAUJIENOS spausdina vėliausias, tiksliausias ir įdomiausias žinias iš lietuvių ir kitų tautų gyvenimo.

NAUJIENOS spausdina svarbiausius lietuvių gyvenimo reikalus liečiančius straipsnius ir "Kritikos bei polemikos" skyriuje leidžia visiems pareikšti savo nuomonę.

NAUJIENŲ prenumerata yra tokia: Chicagoje ir prie-miesčiuose metams \$16.00, pusei metų —\$8.50, trims mėnesiams —\$4.50, vienam mėn.—\$1.50. Kitose JAV vietose: metams —\$14.00, pusei metų—\$7.50, trims mėnesiams—\$4.00, vienam mė-nesiui—\$1.50. Kanadoje: metams—\$18.00, pusei metų—\$10.00, vi-nam mėnesiui—\$2.00. Užsieniuose: metams—\$21.00, pusei metų —\$11.00, vienam mėnesiui—\$2.50.

NAUJIENAS gausite, jei pasiųsite čekį, arba Money Orderį tokiu adresu:

1739 S. Halsted Street Chicago, Ill. 60608

Dirva

TAUTINIS
MINTIES
LAIKRAŠTIS
Išleistas 1915

6907 Superior Ave., Cleveland, Ohio 44108

Gausiai iliustruotas laikraštis, išeinąs 2 kartus į savaitę:

Trečiadieniais ir penktadieniais

Prenumeratos kaina metams—\$13.00, pusei metų—\$7.00.

Susipažinimui—2 savaites siunčiame nemokamai

— Leidžia —

Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija Viltis

KELEIVIS

Aišku, esate girdėję, kad tai laikraštis, kuris jau eina 61-ąsias metus. Jį vieni giria, kiti peikia, bet visi jį mėgsta skaityti. Kodėl?

Todėl, kad jis niekam nepataikauja ir nesibijo teisybės rašyti. Teisingomis žiniomis iš visur (daug rašo ir apie dabartinį Lietuvos gyvenimą) laikraštis per 60 metų pelnė gerą vardą ir pasitikėjimą.

Keleivis duoda ir teisingų patarimų, jame rasite gražių apsakymų bei eilėraščių. Jis turi ir moterų skyrių. Prenumerata tik \$5.00.

Keleivio Administracijoj gaunamas 1969 metų kalendorius, kaina \$1.00

KELEIVIS

636 Broadway, So. Boston, Mass. 02137

Rugsėjo 20, 1969

VERONIKA LAPIENĖ, 55 kp., Chicago, Ill., gimusi Lie-tuvoje. Prie SLA prisirašė gruodžio 3, 1927 m., mirė rugpjū-čio 18, 1969 m., Velionės apdauoda išmokėta dukteriai, Vir-ginija L. Lapie.

ELZBIETA SOROKIENĖ, 285 kp., Linden, N. J., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė rugsėjo 13, 1928 m., mirė rugsėjo 4, 1969 m. Velionės apdauoda išmokėta vyrui Pranui Soroko.

Viso \$ 900.00

Nuo pradžios šių metų bendrai viso \$87,649.00

TAUPOMOJI APDRAUDA

Michael Baranosky, 211 kp., Mahanoy City, Pa.

Nuo pradžios šių metų bendrai viso \$17,000.00

LIGOJE PASALPOS

Rugsėjo 20, 1969

P. Jukna, 34 kp., New Britain, Conn., sirgo 11 sav. 1 d. \$51.76
V. Snipas, 35 kp., Wilkes Barre, Pa., sir. 12 sav. 48.55
S. Škeivis, 53 kp., Cheleas, Pa., sir. 6 sav. 26.40
J. Kavalelis, 278 kp., St. Catharines, Canada, s. 4 s 2 d. 78.75
J. Janusienė, 290 kp., Rumford, Me., sir. 12 sav. 87.75
A. Matuš, 352 kp., Detroit, Mich., sir. 12 sav. 76.50
Viso \$ 361.71

Nuo pradžios šių metų bendrai viso \$9,585.95

B.PIVARONIENĖ, SLA Sekretorė